

Tutkimuksen tuen ja hallinnon verkosto (TUHA)

TUHA on laaja-alainen yhteistyöverkosto, jonka toimintaan voivat osallistua kaikki tutkimuksen tuen ja hallinnon alueella toimivat yliopistoissa, ammattikorkeakouluissa, tutkimuslaitoksissa sekä muissa sidosryhmissä.

TUHA-verkostoon ja sen piirissä toimiviin ryhmiin voi helposti [liittyä mukaan](#). Jos olet kiinnostunut osallistumisesta jonkin ryhmän toimintaan, ole yhteydessä sen puheenjohtajaan!

Lisätietoa [alaryhmistä ja verkostoista](#).

Ajankohtaista TUHA-verkostosta

Valtakunnallinen tutkimustietovaranto

[Valtakunnallisen tutkimustietovarannon](#) suunnittelu edistyy. Johto- ja ohjausryhmät ovat kokoontuneet jo useamman kerran ja päättäneet kehityksen suuntaviivoista. Hankkeessa toteutetaan uusi valtakunnallinen palvelu kokoamaan yhteen kuvailutiedot julkaisuista, tutkimusaineistoista ja -infrastruktuureista, tutkijoista, tutkimusryhmistä ja tutkimushankkeista. Näin ohjataan nykyisin lukuisissa eri lähdejärjestelmissä olevat tiedot tutkimustietovarannon kautta helpommin hyödynnettävään muotoon. Tavoitteena on vähentää tutkijoiden hallinnollista työtä ja parantaa suomalaisen tutkimuksen näkyvyyttä.

Tutkimushallinnon asiantuntijoiden ajatuksia tietovarannon käyttötapauksista on kerätty mm. elokuisilla Finn-ARMAn tutkimuspalvelupäivillä sekä [tutkimustietovarantoseminaarissa](#) 30.10.

Osallistu tutkimustietovarannon kehittämiseen!

TUHA-verkoston omat edustajat ovat tiiviisti mukana ohjaus- ja johtoryhmien työssä. Muutama henkilö ei kuitenkaan pysty tyhjentävästi hallitsemaan tutkimushallinnon laajaa toimintakenttää. Siksi koko verkoston asiantuntemus halutaan käyttöön.

Tiedon jakamiseen ja ajatusten vaihtoon käytetään [TUHA-verkoston blogia](#). Jokaisen on helppo osallistua sen kautta keskusteluun. Uusista aiheista voi tilata muistutuksen itselleen ja blogin RSS-syötettäkin voi jakaa. Tervetuloa keskustelemaan sekä jakamaan ajatuksia ja ideoita!

Muutoksia TUHAn työryhmissä

- Vuoden alussa *Tutkimuksen arvioinnit ja bibliometriikka* -ryhmä jakautui kahtia. Vanhan toimintaa jatkavat [Tutkimuksen arviointi](#) ja [Julkaisumetriikka](#) -ryhmät.
- [Tutkimustietojärjestelmät](#) saivat oman ryhmänsä. Sen piirissä toimii kaksi itsenäistä verkostoa: PURE-järjestelmää käyttävien *FIPURE-ryhmä* ja Converis-järjestelmää käyttävien *Converis-ryhmä*.
- Loppusyksystä perustettiin [Tutkimusprosessin avoimuus](#) -ryhmä, joka edistää ja kehittää tutkimusprosessin avaamiseen liittyviä toimintatapoja, etsii uusia avoimen tutkimusprosessin käytäntöjä sekä jakaa kokemuksia ja käy keskustelua liittyen avoimen tutkimusprosessin edellytyksiin.

TUHA:n verkkosivuston osoite muuttui

Verkoston sivusto on muuttanut Eduuni-palvelun yhteyteen. Vanhaa sivustoa Confluencessa ei enää päivitetä ja se tulee poistumaan. Uuden sivuston osoite on: <https://wiki.eduuni.fi/display/csctuha>. Vanhalle sivustolle osoittavat linkit kannattaa myös päivittää.

Verkosto lausui EU:n tietosuoja-asetuksesta

TUHA-verkosto jätti lausunnon TATTI-työryhmän mietinnöstä ja ehdotuksesta uudeksi tietosuojalaiksi erityisesti koskien tieteellisen tutkimuksen tekemisen edellytyksiä. Lausuntoon voi tutustua täällä: <https://wiki.eduuni.fi/x/55v4Ag>.

TUHAN työryhmien ja verkostojen kuulumisia

Julkaisumetriikka

Puheenjohtaja: Eva Isaksson, Helsingin yliopisto

Julkaisumetriikasta kiinnostuneet toivotetaan tervetulleeksi mukaan ryhmän toimintaan. Ryhmän [wiki-sivustolle](#) on koottu jonkin verran bibliometriikkaan liittyviä tausta-aineistoja.

Julkaisutiedonkeruun yhteistyöryhmä

Puheenjohtaja: Jenni Kokko, Jyväskylän yliopisto

Julkaisutiedonkeruun yhteistyöryhmään etsitään uutta puheenjohtajaa, jotta ryhmän toiminta voisi jatkua. Puheenjohtajalta ei edellytetä tietämystä kaikesta julkaisutiedonkeruuseen liittyvästä. Puheenjohtajan tehtävä on kutsua koolle kokoukset, koota käsiteltäväksi ehdotetut asiat asialistaksi ja kirjata ryhmän päätökset. Toisaalta puheenjohtajalla on oikeus muuttaa ryhmän toimintaa haluamaansa suuntaan. Kiinnostuitko? Ota yhteyttä Jenni Kokkoon (jenni.m.kokko@jyu.fi).

Taidealan julkaisujen alatyöryhmä on saanut valmiiksi taidealan julkaisujen tietomallin VIRTA-tiedonsiirtoa varten. Se muistuttaa tiedejulkaisujen mallia, mutta ottaa taidealan julkaisujen erityispiirteet huomioon. Malliin voi tutustua verkossa: <https://wiki.eduuni.fi/x/5ggcAw>

Kansallinen ORCID-yhteistyöryhmä

Puheenjohtaja: Aija Kaitera, Helsingin yliopisto

Koordinaattori: Walter Rydman, CSC

Tunnisteen käytön tämän hetkistä tilannetta tutkimustietojärjestelmissä ja muissa korkeakoulujen käyttämissä palveluissa [selviteltiin alkusyksystä](#).

ORCID-tunnisteen käyttöönoton tilanteesta on keskusteltu tutkimustietovarannon ohjausryhmän kokouksessa [23.10.2017](#). Yhteistyöryhmän verkkokokous 20.10. klo 10.30 (<https://connect.funet.fi/Orcid>).

Suomen kansalliset ORCID-verkkosivut

- tutkijatunniste.fi
- forskar-id.fi
- researcheridentifier.fi

Korkeakoulujohdon strateginen tuki ja tutkimuspoliittinen valmistelu

Puheenjohtaja: Sipo Vanhanen, Helsingin yliopisto

TUPO-ryhmä avustaa Viitearkkitehtuuri-ryhmää 'Johtamisen tuki ja kehittäminen' -osion muotoilemisessa.

Tavoitena on tavata joko vuoden lopussa tai ensi vuoden alussa ja jatkaa työtä joko suunnitelmallisemmin tai keskinäisen keskustelun merkeissä.

Tohtorikoulutusverkosto

Puheenjohtaja: Anneli Ahvenniemi, Aalto yliopisto

Verkosto toimii yliopistojen tutkijakoulujen keskustelufoorumina sekä seuraa ja ottaa kantaa tohtorikoulutuksen ajankohtaisiin asioihin. Toista kertaa järjestetty valtakunnallinen tohtorikoulutuspäivä pidettiin 9.10.2017 Turussa ja seuraava valtakunnallinen kokoontuminen järjestetään Lappeenrannassa syksyllä 2018. Verkosto toimii tutkimusetiikan verkkokurssin seurantar ryhmänä ja osallistuu avoimen tieteen ja tutkimuksen verkkokurssimateriaalin suunnitteluun. Yhteistyötä tehdään myös UNIFI:n, TENK:in ja TJNK:n sekä Opintopolku-, ATT- ja TOHTOS-hankkeiden kanssa. Ajankohtainen yhteistyö tohtoriuraseurantojen kehittämisessä LATUA-hankkeen kanssa on meneillään.

Verkoston puheenjohtajuus vaihtuu vuosittain. Verkosto jatkaa toimintaansa kokoontuen neljä kertaa vuodessa. Verkoston seuraava tapaaminen on 30.11.2017.

Tutkimuksen arviointi

Puheenjohtaja: Laura Himanen, Tampereen teknillinen yliopisto

Tutkimuksen arviointi -työryhmä kokoontui lokakuun alussa Tampereelle suunnittelemaan tutkimuksen arvioinnin työkalupakkia. [Työkalupakki](#) on sivusto, jolle on tarkoitus koota yleisesti hyödynnettävää materiaalia liittyen tutkimuksen arviointien toteuttamiseen. Lisäksi sinne on tarkoitus tallentaa toteutettujen arviointien loppuraportit. Sivusto on avoin ja sinne voi kuka tahansa luoda alasivuja ja tallentaa hyödynnettäviä dokumentteja.

Kansainvälisille rankingeille toimitettavaa tietoa määritellyt alatyöryhmä kokoontuu marraskuussa viimeistelemään työnsä. Tavoitteena on, että ensi vuoden tiedonkeruuta varten tiedot ovat saatavilla Vipusesta (korkeakoulujen ekstranet).

Tutkimuksen ja tutkimushallinnon alueen tietomallityö

Puheenjohtaja: Leena Huiku, Aalto-yliopisto

Tutkimushallinnon sanastotyön arvioidaan valmistuvan pääosin vuodenvaihteen tienoilla. Valmiiseen sanastoon tulee noin 200 käsitettä, joista määriteltynä on noin 160. Viimeisimpänä ovat valmistuneet rahoituksen ja tutkimushankkeiden piiriin kuuluvat käsitteet. Alkusyksystä on täydennetty avoimen tieteen ja tutkimusdatan sanastoa hyödyntäen [CASRAI UK](#) -ryhmän viime kesänä tekemää sanastotyötä. Loppuvuonna määritellään tutkimusinfrastruktuurien hallintoon liittyvä kokonaisuus, täydennetään sanaston jo valmiita osuuksia sekä kytketään termit kansainvälisiin käsitteisiin ([CASRAI](#)-sanasto). Ryhmä pilotoi loppuvuodesta käyttöön otettavaa termieditoria.

Käsitteiden määrittelystä kiinnostuneet ovat edelleen tervetulleita mukaan. Vuoden viimeinen etäkokous järjestetään **4.12 klo 12.30** osoitteessa <https://connect.funet.fi/tietomalli>.

Tutkimuksen ja tutkimushallinnon alueen viitearkkitehtuurityö

Puheenjohtaja: Anne Sunikka, Aalto-yliopisto

Viimeisimpään viitearkkitehtuurin työversioon voi tutustua verkossa ryhmän [verkkosivuilla](#). Kommentteja ja ajatuksia voi jättää suoraan sivujen kommenttikenttiin tai lähettää verkoston koordinaattorille sähköpostitse.

Tutkimusaineistot

Puheenjohtaja: Eeva Nyrövaara, Helsingin yliopisto

Vpj: Seliina Päällysaho, Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Tutkimusaineistot-työryhmä on kokoontunut syksyn aikana kaksi kertaa. Syyskuussa ryhmä kävi tutustumassa Kansallisarkistoon. Osallistujia yliopistoista, tutkimuslaitoksista sekä ammattikorkeakoulusta oli tilaisuudessa noin parisenkymmentä. Keskustelun aiheena olivat mm. tutkimusaineistojen arvonmäärityksen ja seulonnan perusteet, arvonmääritysprosessi ja tutkimusaineistojen pitkäaikaissäilytys. Lisäksi ryhmä kokoontui lokakuun lopussa, jolloin keskusteltiin mm. organisaatioiden ajankohtaisista asioista, organisaatioiden datapolitiikoiden ja aineistohallinnan tilanteesta sekä tietosuoja-asetuksesta. Seuraavan kerran työryhmä kokoontuu TUHA-tapaamisen yhteydessä huhtikuussa.

Tutkimusprosessin avoimuus

Puheenjohtaja: Erika Lilja, Turun yliopisto

Uusi TUHAN yhteydessä toimia Tutkimusprosessin avoimuus -työryhmä edistää ja kehittää tutkimusprosessin avaamiseen liittyviä toimintatapoja, etsii uusia avoimen tutkimusprosessin käytäntöjä sekä jakaa kokemuksia ja käy keskustelua liittyen avoimen tutkimusprosessin edellytyksiin.

Työryhmä pilotoi parhaillaan [Turun yliopiston tutkimusprosessin avoimuuden politiikkaa](#) avoimen tieteen ja tutkimuksen edistämisen välineenä. Turun yliopiston tutkimusprosessin avoimuuden politiikan tavoitteena on kannustaa tutkijoita avaamaan tutkimusprosessi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa avoimeen yhteistyöhön. Pilotoinnin tavoitteena on saattaa yhteen ja osallistaa avoimesta tutkimusprosessista ja menetelmien avoimesta kehittämisestä kiinnostuneita avoimen tieteen osaajia kansallisesti, jakaa pilotoinnista kertyviä kokemuksia ja edistää keskustelua avoimen tutkimusprosessin edellytyksistä.

Työryhmän kolme jäsentä toteuttavat selvityksen H2020 ja Suomen Akatemian tutkimusrahoituksen talousohjaavasta roolista avoimen tieteen näkökulmasta. Selvitys tuottaa tietoa mm. siitä, miten avoimen tieteen tavoitteisiin kannustetaan ja miten arviointi- ja kannustinjärjestelmiä tulisi kehittää osana tutkimusprosessin avoimuuden toimenpiteitä. Selvitys valmistuu tammikuussa 2018 ja se on avoimesti eri tahojen hyödynnettävissä.

[Tervetuloa mukaan työryhmän toimintaan!](#)

Tutkimustietojärjestelmät

FIPure-verkosto

Puheenjohtaja: Leena Huiku, Aalto-yliopisto

Suomen Pure-käyttäjryhmä on toiminut vuodesta 2014 lähtien ja ryhmään kuuluu tutkimustietojärjestelmän piirissä työskenteleviä asiantuntijoita kuudesta Pure-järjestelmää käyttävästä organisaatiosta. Kerran kuussa pidetyt kokoukset ovat pääosin etäkokouksia ja niissä käsitellään laajasti järjestelmää koskevia asioita ja muita tutkimushallinnon kysymyksiä. Ryhmä tarjoaa vertaistukea, toimii yhteistyöryhmänä toimittajan suuntaan ja valmistelee yhteisesti järjestelmää koskevat kehittämissuositukset.

Ryhmä on mallintanut vastaavuudet Pure-järjestelmän tietomallin ja kansallisten tietomallien välillä (julkaisut, aktiviteetit, rahoitus, TENK CV -pohja).

Ryhmän jäsenet ovat osallistuneet ja pitäneet esityksiä kansainvälisissä Pure-järjestelmän tapaamisissa ja tehneet yhteistyötä muiden maiden vastaavien ryhmien välillä.

Tällä hetkellä ajankohtaista on uuden julkaisutietomallin käyttöönotto.

Ryhmä antaa mielellään lisätietoja Pure-järjestelmästä: FIPure@postit.csc.fi.

Muuta ajankohtaista tutkimuksen tuen ja hallinnon alueella

Avoimien tieteiden tutkimus (ATT)

UNIFI on laatimassa kansallisen avoimen tieteen toimenpideohjelman laajalla kansallisella yhteistyöllä ja mukana on myös eurooppalaisia yhteistyötahoja ([uutiskirje](#)).

Avoimen tieteen foorumi

Erja Heikkinen (OKM) nosti esille avoimen tieteen koulutuksen merkittäväksi saavutukseksi. Koulutuksen avulla avoimesta tieteestä tulee oletusarvoinen toimintamalli, osa hyvää tieteentekemisen tapaa. ”Jatkamme yhdessä eteenpäin,” oli useaan kertaan lausuttu ajatus siitä, mitä tapahtuu ATT-hankkeen jälkeen.

Avoimuuden palkinnon sai Open Knowledge Finlandin avoimen tieteen työryhmä. Open Knowledge Finlandin (OKF) aloitteet kustantajahintatietojen keräämisessä sekä avointa julkaisemista tukevat [Tiedonhinta-](#) ja [No deal, no review](#) -kannanotot ovat tuoneet esille tutkijoiden tuen avoimelle julkaisemiselle ja osaltaan auttaneet FinELibä sen vaikeissa neuvotteluissa tieteellisten aineistojen lisenssimaksuista suurten tieteellisten kustantajien kanssa.

Anu Alaterä (Kansalliskirjasto) esitteli julkaisuneuvotteluiden tilannetta. Em. OKF:n toimilla ja tutkijoiden vaatimuksilla on ollut vaikutusta – kustantajien asenteissa on tapahtunut muutos. Alaterä kertoi, että FinELib ja suurin tiedekustantaja Elsevier ovat löytäneet neuvotteluissa yhteisymmärryksen. Sopimuksen yksityiskohdat kerrotaan, kun sopimus on allekirjoitettu.

Foorumin iltapäivän englanninkielisessä osuudessa Sven Fund esitti [Knowledge Unlatchedin](#) avoimen julkaisemisen mallia ja Martin Moyle kertoi University College Londonin kokemuksista, kun yliopisto otti tiedekustantamisen omin käsiinsä. Anna Björk (OKF) esitti ATT-hankkeelle tehtävää selvitystä tiedekustantajien avoimuudesta ja avoimuuden mittaamisesta.

Foorumin videoidut esitykset ja esitysmateriaalit tulevat nähtäville sivulle <https://avointiede.fi/foorumi> marraskuun loppuilla.

Tapahtumia

- OKM, Suomen yliopistokirjastojen neuvosto SYN, Helsingin yliopiston kirjasto ja CSC järjestävät bibliometriikkaseminaarin **8.12.2017** teemasta tutkimuksen arviointi – [Ilmoittaudu tästä](#).
- TUHA-verkoston kevätseminaari järjestetään tiistaina **24.4.2018**, Minerva-torilla Helsingissä